

Del 2.4 Översiktliga konsekvensbeskrivningar

Nedan beskrivs översiktligt översiktsplanens konsekvenser vad gäller miljökonsekvenser, konsekvenser ur hälso-, säkerhet- och riskaspekter, sociala konsekvenser och ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvensbeskrivning

Kommunen arbetar mot en hållbar utveckling som framgår av del 3 avsnitt 2.1. och 2.2. Kommunen kommer senare att bryta ner de centrala och regionala miljömålen till den lokala nivån. De i planförslaget föreslagna åtgärderna och rekommendationerna har översiktligt bedömts vara acceptabla ur miljösynpunkt. Fördjupade miljökonsekvenser ska genomföras i samband med projektering och genomförandet i de fall detta erfordras. Här redovisas miljökonsekvenser vad gäller natur- och kulturvärden, landskapsbildafrågor mm.

Riksintresseområden

Exploatering har föreslagits inom riksintresseområdet Örlendalen/ Mölltorpsplatån både vad gäller för bostäder, verksamheter och en eventuell golfbana. Det är angeläget att man för varje projekt tar fram en miljökonsekvensbeskrivning och att där kan redogöra för konsekvenserna för riksintresset och även vidta åtgärder för att skydda intresset. Det är för tidigt att i dagsläget göra dess ingående analyser eftersom vi inte är säkra på om och när exploateringen kommer att genomföras.

I övrigt synes de rekommendationer som angetts i planförslaget del 3 tillräckliga för att skydda riksintresset.

Strandskydd

En översyn av strandskyddet i syfte att öka skyddet för växt- och djurlivet i strandområdet genomförs, se tidigare avsnitt. Ett ökat skydd innebär inte att tillgängligheten till stranden påverkas negativt.

Stor del av stranden inom tätorten har privatiserats. Det är därför angeläget att kvarvarande strandavsnitt bevaras för allmänhetens intressen att nå fram till vatten och bad.

Skyddszon för vattentäkt

Fagersanna vattentäkt är belägen inne i Fagersanna tätort. Detta innebär att täkten är utsatt för risker från de befintliga verksamheterna inom området men även från installationer av bergvärme. Utbyggnad och skötsel av golfbana söder om tätorten kan också komma att påverka vattentäkten. Täkten bör kunna skyddas om man tar hänsyn till detta vid planering och projektering av banan samt i eventuella skötsel-anvisningar.

Skötselplaner

För Prästberget gäller en områdesplan med tillhörande skötselplaner. Det bör övervägas att även upprätta skötselplaner för övriga områden med natur- och kulturvärden som kommunen äger. Det är naturligtvis angeläget att natur- och kulturvärdena också bevaras inom markområden ägda av enskilda. Detta är upp till markägaren att agera. I vissa fall kan bidrag sökas.

Kulturmiljö och fornlämningar

Särskild hänsyn ska tas till de byar, enskilda hus och fornlämningar som är belägna inom området i det fortsatta planarbetet.

Näringsliv – Industri, handel och tjänsteverksamhet

De flesta verksamheter avses lokaliseras till Tibro tätort. Etablering av miljöstörande verksamhet kommer inte att ske i Fagersanna. De idag etablerade industrierna kan medföra störningar i form av buller och luftföroreningar vilket är särskilt känsligt för den industri som ligger mitt i samhället.

Verksamheter som är belägna inom befintliga bostadsområden får ur miljösynpunkt inte vara störande för omgivningen. Företagen förutsätts dock följa gällande regler vad gäller miljöstörningar.

Kommunikationer

Om järnvägen byggs om till en gång- och cykelväg kommer emissioner och bullerstörningar för boende att minska samtidigt som området runt banvallen kan förskönas. Järnvägen har enligt Riksantikvarieämbetet bedöms ha ett kulturhistoriskt intresse. Detta intresse bör kunna tas till vara även om banvallen byggs om till en gång- och cykelled.

Påverkan på landskapsbilden och byggnadsmiljöer

Vid en utbyggnad av bostadsområden på Levinsgården söder om riksväg 49 krävs det en större infrastruktursatsning av kommunen. På grund av detta är det angeläget att utbyggnadsområdet blir relativt stort. En större utbyggnad kommer naturligtvis att påverka landskapsbilen. Det är därför angeläget att tillkommande bebyggelse placeras naturligt i landskapet.

Kompletterande bebyggelse i Fagersanna by bör kunna tillåtas men lokalisering och utformning ska ske med beaktande av att byns karaktär bevaras.

Natur- och kulturvärden

Prästberget och Rane kulle är områden med särskilda natur- och kulturvärden som kommunen vill slå vakt om. Dessutom ska områdena vara tillgängligt för friluftsliv och kulturella arrangemang på sätt som sker idag. Området bedöms idag klara detta slitage utan att natur- och kulturvärdena förstörs.

Från miljösynpunkt är det viktigt att värna och utveckla kommunens grönstruktur, värdefulla områden, grönytor och parker. Särskild hänsyn kommer att tas till de utpekade natur- och kulturområdena i den fortsatta planeringen.

Miljö- och riskfaktorer

Då den befintliga radonutredningen ifrågasätts ska en ny radonutredning genomföras för att klarlägga vilka eventuella risker som föreligger. Hänsyn tas redan nu till radon vid nybyggnation.

Konsekvenser ur hälso-, säkerhets- och riskaspekter

Här redovisas de hälsoaspekter som rör risker för ohälsa men också förutsättningar för människors välbefinnande. Natur- och grönområden är exempelvis ett berikande inslag i vardagsmiljön och tillgängligheten är av betydelse för att tillgodose behoven av rekreation och friluftsliv. Hälsofrågor hänger även samman med sociala aspekter. Det som är bra ur miljösynpunkt är också bra ur hälsosynpunkt.

Bostäder

Markradon bedöms inte vara något större problem i Fagersanna. Eventuell markradon kan ledas bort i samband med nybyggnation. Radon i byggnader på grund av byggnadsmaterial ska åtgärdas av fastighetsägarna.

Näringsliv – industri

Industrin kan medföra störningar i form av buller och luftföroreningar. Företagen förutsätts dock följa gällande regler vad gäller miljöstörningar. Verksamheter som är belägna inom befintliga bostadsområden får inte vara störande för omgivningen.

Nyetablering av miljöstörande industri bedömts inte ske i Fagersanna. Planerat område är lokaliserat i östra delen av samhället, d.v.s. i vindriktningen från tätorten.

Friluftsliv, fritid och turism

Fagersanna har goda möjligheter till rekreation. För rekreation utnyttjas tillgängliga områden vid Örlen och på åsarna såväl norr (Bjurbacken, Prästberget, Rane kulle) som söder (Levinsgården) om riksväg 49. Inom Fagersanna-området finns t.ex. el-ljusspår, idrottsplats, tennisbana, skjutbana, kanotuthyrning, fiske och bad. I framtiden kan även golfbanan komma att byggas ut.

Även från hälsosynpunkt är det viktigt att värna och utveckla kommunens grönsstruktur för närrekreation. För Fagersannas del, med tillgång till stora och tätortsnära grönområden och med ett begränsat bebyggelsetryck innebär förslaget bara förbättringar vad gäller bevarande och tillgänglighet.

Kommunikationer

Kommunen arbetar för ökad trafiksäkerhet både på de kommunala och statliga väg- näten.

Planförslaget innebär inga genomgripande förändringar av kommunikationsstrukturen. En ny dragning av Spethultsvägen föreslås för att öka trafiksäkerheten på Sägsvägen. Dessutom föreslås punktvisa men angelägna förbättringar gällande trafiksäkerheten på riksväg 49.

Kommunen satsar också på att bygga ut separata gång- och cykelvägnät både inom och utanför tätorterna. En cykelväg till Fagersanna är välbehövlig. Om banvallen byggs om till en gång- och cykelväg skulle detta underlätta kommunikationerna inom den långsmala tätorten Fagersanna. Via järnvägen når man trafiksäkert i stort sett alla målpunkter i tätorten som skola, förskola, butik och friluftsanläggningar. Dessutom får man möjlighet att trafiksäkert ta sig till arbetsplatser i Tibro.

Kommunens satsningar på cykelvägnätet och kollektivtrafiken är positivt ur miljö- och hälsosynpunkt.

Miljö- och riksfaktorer

Risker för en plötslig händelse som kan medföra negativ påverkan på miljö, människor och egendom är få. En olycka med farligt gods skulle sannolikt få de största konsekvenserna om den sker inom skyddszon för Fagersanna vattentäkt. Risker med transporter av farligt gods har behandlats i den kommunala riksanalysen.

Därutöver kan två industrier i Fagersanna och en bensinstation vara ett riskobjekt. Industriverksamheten alstrar ett visst buller men är i övrigt inte störande för de boende. Vissa åtgärder har vidtagits för att minska riskerna gällande bensinstationen. Kommunen har dock tillsyn över dessa riskobjekt.

Risken för radon beaktas vid nybyggnation. Radonutredning kommer att genomföras som beskriver risken för markradon i Fagersannaområdet.

Vid beaktande av de skyddsavstånd och intresseområde som redovisas i avsnitten särskilda miljöproblem bör risken ur hälso-, säkerhet- och riskaspekter minimeras.

Social konsekvensbeskrivning

Sociala aspekter bör uppmärksammas i översiktsplanen om förutsättningarna förändras vad gäller bebyggelsestrukturen (bostäder och arbetsplatser), servicestrukturen, trafiken eller friluftslivet.

En satsning på Fagersanna kan öka attraktionskraften och därmed öka antalet inflyttande till Fagersanna. Strandstaden är ett exempel på ett bostadsområde som attraherat flera långväga inflyttare till Tibro kommun. Fler boende leder till en ännu bättre kommunal ekonomi, ett bättre serviceutbud mm.

Bostäder

Den måttliga, förväntade utbyggnadsnivån beträffande bostäder innebär att nuvarande goda sociala förhållanden kommer att bestå. Byggnation på Levinsgården kommer på grund av sitt läge sannolikt att öka Tibro kommuns attraktionsvärde som boendeort.

Service

En god kommersiell service (handel) är en förutsättning för en god livsmiljö och en attraktiv boendeort. Om inte servicen upprätthålls kommer Fagersannas attraktionskraft för åretruntboende sannolikt att minska. Handeln bör därför stödjas enligt gällande regler.

Även en god offentlig service är en förutsättning för en god livsmiljö för alla boende men i synnerhet för ungdomar och äldre.

Friluftsliv, fritid och turism

Friluftslivet och fritidsanläggningar är väl utbyggt i kommunen i förhållande till kommunens storlek. I Fagersanna finns flera badplatser, en campingplats, en idrottsplats, elljusspår mm. Därutöver kommer man att satsa på utbyggnad av vandringsstigar längs Örlens strand och uppe på åsen med utsikt över Örlen.

En satsning på turismen i Fagersanna innebär att sysselsättningen ökar och ger därmed också ett bättre serviceutbud och ett större utbud av friluftaktiviteter.

Kommunikationer

En god kollektivtrafik är väsentlig ur social synpunkt. Detta har behandlats i kommunplanen "Boken om Tibro kommun".

Natur- och kulturmiljö

Från social synpunkt är det viktigt att värna om natur- och kulturmiljön. Förståelsen av den historiska utvecklingen ger en god livskvalitet. Det är ur social synpunkt också angeläget med tillgång till sjöar för bad, kanot och fiske samt vattenspeglar för skönhetsupplevelser i landskapet. För Fagersannas del är dessa värden väl tillgodosedda.

Miljö - Utformning

Kommunen kommer successivt att göra Fagersanna tätort attraktivare och trivsammare. En vacker och trivsam ort har en stor social betydelse för de boendes stolthet och identitet.

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Här redovisas vissa ekonomiska konsekvenser främst de kommunalekonomiska konsekvenserna av förändringar i planförslaget.

Bostäder

Fagersanna är en attraktiv boendeort som mycket väl kan utvecklas. Attraktiviteten kan innebära att kommunen även blir attraktiv för näringslivet och att antalet boende i kommunen ökar. Detta innebär i sin tur att kommunens ekonomiska underlag förbättras och möjligheterna att bibehålla eller öka serviceutbudet underlättas.

Utbyggnad av främst ett större bostadsområde på Levinsgården innebär stora kommunala investeringar vad gäller vägar, vatten- och avloppsnät om inte kommunen kan överlåta byggnationen till en exploatör.

Huvudmannen för utbyggnad av bostäder inom Ramsbergs Prästbol kan vara enskild person eller kommunen. Om kommunen är huvudman kan detta innebära kostnader för kommunen dock inte så höga som för Levinsgården.

Friluftsliv, fritid och turism

Fagersanna bör kunna utvecklas turistiskt. En ökad turism kan få ekonomiskt positiva effekter för de areella näringarna och handeln inom kommunen samt ytterst även Tibro kommun.

Kommunikationer

Kommunen föreslår punktvisa förbättringar (t.ex. vänstersvängande filer) på riksväg 49 för trafiksäkerhetens skull. Ombyggnationer rörande riksväg 49 bekostas i normalfallet av Vägverket. Kostnader föranledda av förändrad planering eller verksamhet får till del bekostas av kommunen.

Kommunen har också för avsikt att bygga om banvallen mellan i första hand Tibro och Fagersanna för en välbehövlig cykelväg. Därefter kommer en fortsatt utbyggnad till Karlsborg att bli aktuell. Banverket som äger banvallen har för avsikt att sälja marken till kommunen efter det att nedläggningsbeslutet har fattats. Utbyggnad, omstrukturering och miljöupprustning av infrastrukturen medför stora kommunala investeringar. Kommunen kommer att bekosta en del av projektet men kommer även att söka andra medfinansierare.

Teknisk försörjning

Utbyggnad och säkerställande av de tekniska försörjningssystemen innebär normalt stora kommunala investeringar. Inom främst västra delen av Fagersanna har många områden anslutits till kommunens avloppsreningsverk genom egna va-nät. Detta gäller även vattenförsörjningen då flera fastighetsägare gått samman om enskilda vattentäkter. Även gatenätet har byggts ut gemensamt av fastighetsägarna i denna del av tätorten.

Strukturen vad gäller vatten och avloppsfrågorna i Fagersanna bör klarläggas. Utbyggnad och säkerställande av de tekniska försörjningssystemen medför normalt stora kommunala investeringar.

Samhällets sårbarhet

Att bygga ett robust och uthålligt samhälle medför i normalfallet inga negativa konsekvenser. Med förutseende planering kan målet nås utan större extra kostnader.

Vattentäkten mitt i Fagersanna skulle om olyckan är framme kunna förorenas vilket innebär att kommunen snabbt måste lösa vattenförsörjningen i Fagersanna på annat sätt. En lösning kan då vara att dra en ledning från vattenverket i Rankås, vilket sannolikt är den mest ekonomiska lösningen.

Natur- och kulturmiljöer

Bevarandet av natur- och kulturmiljövärden ger en god livskvalitet. Bevarandet av kulturmiljön kan medföra kommunala investeringar men kostnader för bevarande av naturmiljön behöver dock inte bli så höga om man väljer naturnära lösningar.

Miljö - Utformning

Iordningställande av offentliga platser och försköna tätorten kan initialt medföra kostnader både vad gäller investeringar och drift.

Områden med särskilda miljöproblem

Återställande av förorenade områden, begränsa buller och minska radon i byggnader ska bekostas av verksamhetsutövaren, fastighetsägaren eller exploatören.